

16. Aargang Nr. 22

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN

16. November 1916

Krigens Følger.

Af Otto Bendixen.

I denne grusomme, gigantiske Krig, hvor Nationerne i en næsten haabløs Ligevægtstilstand sønderlider og udmatter hverandre, tilintetgøres unge, livskraftige Mennesker. I Øst og Vest, i Nord og Syd dør Folkeslagenes Ungdom, med deres dyrebare Blod svækkes Nationernes Livskraft, og navnløs Sörg og Elendighed breder sig over Landene. Med hver Dag bliver Krigen grusommere, og bag Englændernes „Aldrig mere“ skjuler sig Viljen til at holde ud, Beslutningen om, koste hvad det vil, at tømme hele den beske Drik til Bunds, kunde Frugterne saa endda blive „Aldrig mere“, — Udsigterne til Slutning paa denne frygtelige Tilstand er desværre endnu langt borte.

— — Og imens overskæres Livstraa-den paa Mænd i deres bedste Alder, Evner tilintetgøres, som i Form af uerstattelige Kunstværker, videnskabelige Opfindelser, epokegørende Idcer maa-ske var bestemt til at bringe hele Men-skeheden ukendte Fremtidsgoder. Her er i det hele taget Tale om Tab saa uhyre, at intet Menneske er i Stand til tilnærmelsesvis at maale dem.

Blomsten i Hærene er forlængst gaaet tabt, og stadig ældre Aargange indkal-des, selv de tidligere fuldstændig kasse-

rede tages nu i Brug, og hvor langt er man da ikke ude, thi dette Menneske-materiale er næppe meget værd i denne Krig, hvor Kravene er saa store til Men-skets Fysik. — Bunden skrabes.

Intet Under da, at Kvinderne har maattet træde til for at udfylde Mændenes Plads i mange forskellige Livsstil-linger. Man har læst om haandfaste og modige Kvinder, der i Berlin har over-taget Natvægternes ikke ufarlige Ger-ning, man har kvindelige Chauffører, Vognstyrere, Sporvognskonduktører, Vinduespuvsere, Gadefejere og saa fremdeles i mange andre Erhverv, som hidtil var Mandens Domæne. Paa Am-munitionsfabrikkerne i alle de krigsfø-rende Lande anvendes Kvinder i tusind-vis. I Aarsberetningen for 1914/15 skri-ver Lokomotivfabrikken i Hannover bl. a.: „De nye Værksteder til Fremstilling af Krigsfornødenheder kunde trods alle Vanskeligheder i Løbet af kort Tid gø-res færdige og tages under Drift. Den gennem Indkaldelserne fremkomne Mangel paa Fagfolk, blev selv under store Vanskeligheder saavidt muligt ud-lignet ved Nyantagelsen af for største Delen kvindelige Arbejds kræfter, af hvilke vi for Øjeblikket beskæftiger ca. 1600“.

Ogsaa i Jernbanens Tjeneste anvendes paa mange Omraader Kvinder, for-

uden naturligvis i udstrakt Grad til Kontortjeneste, endvidere ogsaa som Konduktører, Dørvogtere, Biletkontrollører, Banearbejdere osv. Og Kvinderne siges at gøre Fyldest over Forventning paa deres forskellige Poster. Det preussiske Trafikministerium har nu foreskrevet en bestemt Uniform for „Jernbanekvinder“, bestaaende af Kasket, Jakke og Benklæder (rigtige regederlige Mandfolkebukser samt Gamascher, og denne Uniform skal altid bæres i Tjenesten.

Den preussiske Jernbaneminister har nemlig i Kundgørelse af 25. September efter de af den kgl. Jernbanedirektion stillede Forslag resolveret, at Kvindeklæder alt efter Arten af Kvindernes Arbejde ved Jernbanetjenesten er uegnet som Beklædning, hvorfor ovennævnte Uniform anlægges i Overensstemmelse med den af Jernbanedirektionen i Cøln indførte „Togbetjentinde“ Klædning.

Det sidste Nye er, at Kvinder ogsaa anvendes i Togtjenesten, ja endog skal bruges i Lokomotivtjenesten. Det sidste vilde man vel have forsværget, og dog er der noget, for ikke at sige meget, herom. Det er dette, jeg i det følgende skal komme ind paa.

Forleden læstes i Dagspressen: „Den første kvindelige tyske Togfører er i Dag (Mandag den 9. Oktober) passeret Grænsen som Fører af et Godstog til Vamdrup. Damens Navn er Marie Hansen. Hun er fra Flensborg og 45 Aar gammel.

Der uddannes for Tiden en Del kvindelige Togførere i Tyskland, og desuden er der ved Banen i Flensborg og andre Steder antaget Kvinder, som efter den fornødne Uddannelse skal bruges som Lokomotivfyrbødere.“

Det lyder saa hyggeligt pære Dansk, Marie Hansen, rigtig med Klang efter vore hjemlige Kødgryder, og hun er jo ogsaa fra Flensborg den første kvindelige Fører, der i de preussiske Statsbaners Tjeneste første Gang passerede

Grænsen til Danmark som „Fører“ af et Godstog. Det har sikkert været noget af en historisk Begivenhed, i hvert Fald er det da noget, som giver Anledning til forskellige Betragtninger. 45 Aar er Damen, det er dog over den første Ungdom, men maaske lige i den farlige Alder. Det maa være med en vis Følelse af Situationen, at Lokomotivføreren (han er endnu ikke bleven til en Kvinde), lytter efter Fru eller Frk. Togføreren Fløjlesignal og sætter Toget i Bevægelse. Maaske er han hjemme fra fortløbig med, at det hele gaar efter hans Kones Fløjte, saa vil det jo falde ham saa meget mere naturligt. Blot at fløjte, og saa sætte sig til Rette i Kupeen, til Toget holder igen, og føre de fornødne Rapporter, kan vel en Kvinde nok finde ud af, vanskeligere vil det vel falde, hvis hun skal tage Initiativet til Krydsningsforlæggelser, Overhalinger osv. Muligvis et naturligt Anlæg heller ikke vil gøre hende dette vanskeligt; men hvorledes mon det gaar med Autoriteten overfor det øvrige Togpersonale. Noget særligt korporligt Arbejde, hvor det rigtig kommer an paa en Mands Kræfter i Forbindelse med et hurtigt Initiativ, der ofte betinges af en lang og omhyggelig faglig Uddannelse, vil Togføreren i Modsetning til Lokomotivpersonalet sjældent blive stillet overfor alene, saa af den Grund vil der vel intet være til Hinder for, at en Kvinde udfylder Pladsen. Men alligevel er det saa uvant, og noget man ikke hidtil har kunnet tænke sig, blot fra et moralsk eller etisk Synspunkt, og vel allermindst i det militære Preussen. Man kan heri kun se en nødvendigheden Udvej, som Krigen har forarsaget. At flere pensionerede Togførere igen har maattet begynde at køre, har ikke fuldt ud kunnet afhjælpe Manglen paa mandlig Arbejdskraft.

Men hvorledes stiller det sig saa med Kvinders Anvendelse som Lokomotivfyrbødere? — det havde man vel, med al Respekt for de Krav, der stilles til

en Togfører, endnu mindre kunnet tænke sig. Det nytter næppe paa Lokomotivet at anvende en almindelig lille Frøken eller Gennemsnitskvinde, men snarere Kvinder, i hvem der bor noget af Amazonerne eller de gamle Valkyrier, uha, den arme Lokomotivfører, som skal være alene med hende. Hvor herligt kunde det ellers ikke være for Føreren i Stedet for et almindeligt Mandfolk at have et blidt, kvindeligt Væsen at glæde sig over, og forlene Tjenestens Besværligheder med et rosenrødt Skær. Hvilke Hyrdetimer kunde man ikke tænke sig paa Maskinen under Kørselen en maaneklar Nat, — naar da ikke Keldrørene er alt for utætte eller Brændslet alt for daarligt.

Lad os ikke komme for langt bort fra Virkeligheden, denne er næppe fyldt med Poesi. Det maa virke oprørende paa den ridderlige Lokomotivfører, som ubønhørlig maa staa og bruge al den Damp, og maaske meget mere end den stakkels Fru eller Frk. Lokomotivfyrbøder med sin bedste Villie og i sit Ansigts Sved kan skaffe. Men her vil vi lade de preussiske Lokomotivførere tale, de skriver herom i „Deutsche Eisenbahn Zeitung“ fra 24. September følgende:

„Vi lever i en vanskelig Tid, Krigen fordrer den yderste Anspændelse af alle det tyske Folks Kræfter. Til Erstatning for de i Krigstjenesten ubetinget nødvendige Mænd, maa Kvinderne anvendes i mange Livsstillinger. Det gaar erfaringsmæssigt ogsaa an i mange Stillinger, saaledes i industrielle Bedrifter, i Kontor-, Telefon- og Telegraf-tjeneste, som Postbude, Sporvognskonduktører og Vognstyrere, selv i Jernbanetjenesten er Beskæftigelsen af kvindelige Personer mulig i mange Stillinger. Men at man ogsaa vil sætte Kvinder i Tjeneste som Lokomotivfyrbødere, det synes os dog utiltalende og usandsynligt, at Kvinder skulde kunne udføre en Lokomotivfyrbøders Arbejde, saaledes som Jernbane-

direktionen forlanger det, eller om den Anskuelse maaske er raadende, at som Lokomotivfyrbøder behøver der kun at staa en eller anden Person paa Lokomotivet, for netop at opfylde Bestemmelserne i Driftsreglementet, — for alt andet har Lokomotivføreren at sørge, og for dette bærer han ogsaa Ansvaret. Endvidere behøver man kun at erindre, at en væsentlig Del af Lokomotivfyrbøderens Arbejde, Lokomotivkedlens Fyring, selv under de almindeligste Forhold ikke kan udføres sagkyndigt af Kvinder, og alene den Kraftudfoldelse dette fordrer i Forbindelse med Betjeningen af Lokomotivets Haandbremse, staar ikke i Samklang med Kvinders Legemskonstitution. Vi har kun fremdraget to Dele af Lokomotivfyrbødertjenesten, der selv under almindelige Forhold ikke kan foretages af Kvinder. De særlige Tildragelser paa Lokomotivet tør heller ikke helt lades ude af Betragtning. Hvorledes vil en Kvinde fuldt ud kunne gøre Fyldest, hvis f. Eks. et Vandstandsglas springer, ved pludselige forekommende Utætheder paa Dampledninger, ved Afbrænding og eventuel Afkobling og andre Aarsager, naar Fyret er brændt paa osv., her vil en upaaklagelig Udførelse af Tjenesten sikkert være udelukket. Den sædelige og etiske Følelse hos de Personer af begge Køn, der her er Tale om, og som uundgaelig paa den mest ugunstige Maade berøres af Lokomotivtjenestens ganske særlige Forhold, fortjener dog ogsaa at tages i Betragtning.

Vi kunde kun anse Anlagelsen af Kvinder til Lokomotivfyrbødertjenesten som en maaske overilet Forholdsregel fra underordnet Sted. Som vore Ministerialautoriteter ved mange lignende vigtige Spørgsmaal, har afgjort det i bedste Forstand for Driftssikkerheden, — her skal kun erindres om fremskudte Signalers Ikkebelysning i Mørke, hvilket var anordnet af enkelte Direktører, men som ikke billigedes af Ministeren, —

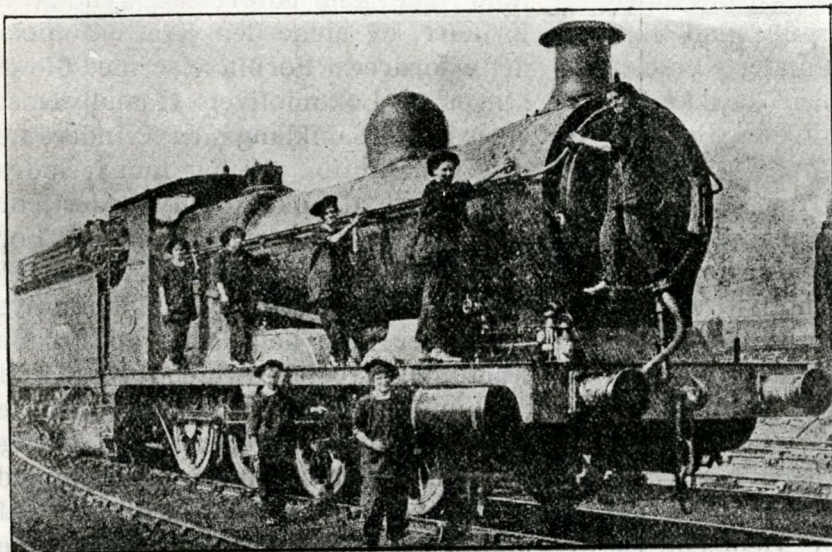
saaledes tør vi have fuld Tiltro til Ekscellencen, at han ogsaa i det foreliggende Spørgsmaal vil træffe den bedste Afgørelse, og ikke vil tillade, at Kvinder anvendes til Lokomotivfyrbødertjeneste.“

Saaledes lyder de preussiske Lokomotivføreres Kommentar til det Forhold, at Kvinder tænkes anvendt som Lokomotivfyrbødere, saaledes som det, som sagt, ogsaa har forlydt i vor Presse. Der kan jo siges adskilligt og meget afgø-

Sikkerhedsstandpunkt paa en mere tiltalende Maade, nemlig som Pudsere. Herom skriver det amerikanske Tidsskrift „Railway and Locomotive Engineering“ fra Sept. under Overskriften „Kvindelige Lokomotivpudsere i England“ følgende:

„Virkningerne af Krigen i Europa har kaldet Kvinder til mange **Beskæftigelser**, som hidtil er tænkt uskikket for det svage Køn, og i ingen er deres Arbejde mere skattet end som Lokomotivpud-

sere eller Aftørere, som de sædvanligvis kaldes i Amerika. Den hestaaende Illustration viser en Gruppe Kvinder ved Arbejdet paa et 4 koblet Godstogslokomotiv tilhørende Great Central Railway i England. Deres Arbejde siges at være hurtigt og grundigt, og efter Omdømmet har de allerede fuldt ud fortjent dette Udsagn. Det synes, som den Art Jernbanearbejde vil kunne udføres af Kvinder. Deres fuldstændige Ekv-

Kvindelige Lokomotivpudsere klædt i Overtrækstøj ved Arbejdet paa Lokomotiv Nr. 1134, Great Central Railway i England.

rende herimod, og det er saare naturligt, at Lokomotivførerne opponerer mod den paatænkte Forholdsregel, thi det bliver dog dem, der i egentlig Forstand kommer til at hænge paa den, som man siger, med alle de Ulemper, der klæber ved Kvinders Anvendelse som Lokomotivfyrbødere. Hvorvidt Indsigelsen vil frugte, maa Tiden vise, det er vel meget tvivlsomt, thi det er sikkert yderst prekære Forhold, der har ledet til denne Udvej. — Nød bryder Love. Det skal blive interessant senere at se, hvorledes det vil forløbe.

I England har man ogsaa grebet til den Udvej at anvende Kvinder til Lokomotivers Røgt og Pleje, men fra et

pering siges ogsaa paa ingen Maade at nedsætte deres nette Udseende. Naar Blusedragten er lagt til Side, er de saa pæne og rene som Butiksdamer og meget bedre betalte, følgelig er de meget fornøjede med deres Beskæftigelse. Det er et velkendt Faktum, at engelske Arbejds mænd viser ringe Hensyn til deres personlige Ydre. Mange Arbejdssteder, og netop de største, har ringe eller ingen Forsorg for Vaskesteder. Arbejderne er øjensynlig henvist til at gøre deres Toilette i Hjemmet. Kvinderne udviser et Skridt i den rigtige Retning, som ikke kan undgaa at have en Indflydelse paa Arbejdernes fremtidige Udseende i de mindst renlige Beskæftigelser, og den

„sorte Trop“ („black squad“), som den kaldes, maa, efter de unge Kvinders Eksempel, som er ansat ved omtalte Beskæftigelse, være noget som hører Fortiden til. Saaledes bringer den frygtelige Krig flere Reformer, end der er drømt om i vor Videnskab.“

Ovenstaaende er altsaa det Synspunkt, der i nævnte amerikanske Tidsskrift gør sig gældende med Hensyn til Kvinders Anvendelse som Lokomotivpudser. Dette Arbejde vil vel ogsaa kunne udføres tilfredsstillende af Kvinder, og for Lokomotivpersonalet kan det jo være meget tillalende efter endt Rejse at overgive baade sig selv og Maskinen til det svage Køns nænsomme Røgt og Pleje, hver paa sit Sted naturligvis. — Hvorom alting er, Krigen har forårsaget store Reformer paa Arbejdsmarkedet, Kvindernes Arbejde er steget i Værdi, og de har faaet Lejlighed til at hævde deres Evner og Anvendelighed i mange forskellige Beskæftigelser. Er det ikke i alle Tilfælde det, man har tænkt sig som det ideale, saa er det dog ikke de værste Ulemper Krigen medfører — desværre.

Hurtigere end vi havde tænkt os, efter at denne Artikel var skrevet, har det vist sig, at de preussiske Lokomotivførere havde set rigtigt, naar de i ovennævnte Kommentar til Kvinders Anvendelse som Lokomotivfyrbødere betragter denne Foranstaltning som overilet og haabede paa, at Trafikministeren i sidste Instans vilde træffe den bedste Afgørelse. — I sidste Nr. af „Deutsche Eisenbahn Zeitung“ fra 12. Novbr. findes nemlig følgende Kundgørelse fra Hovedbestyrelsen for Foreningen af preussisk-hessiske Lokomotivførere:

„Det var at forudse at Anvendelsen af Kvinder til Lokomotivfyrbødertjeneste ikke kunde være af lang Varighed, thi de Driftsvanskeligheder, som vilde følge heraf, maatte af sig selv føre til

Tilbagekaldelsen af denne Foranstaltning. I Ministerialkundgørelsen, som anordner Anvendelsen af Erstatningsarbejdskraft i Jernbanedriftens Tjenestegrene, staar med Hensyn til Ansættelsen af denne Arbejdskraft i Lokomotivfyrbødertjenesten kun den ene Sætning: „Anvendelsen af Kvinder til Lokomotivfyrbødertjeneste vil kun være tilladt i Rangertjenesten paa egnede Steder.“ Hvor altsaa Kvinder er bleven anvendt i Lokomotivtjenesten, eller maaske endnu bliver anvendt, kan dette kun betragtes som en blot og bar „Køren med“ paa Lokomotivet, hvorved Lokomotivføreren, foruden sin egentlige Tjeneste, tillige selv maa udføre Fyrbøderarbejdet, som en Kvinde ikke kan udrette sagkyndigt.

Ministeren har nu anordnet, „at en Anvendelse af Kvinder til Lokomotivfyrbødertjeneste ikke vil finde Sted“.

Stemninger.

*„Guds Død! Hvi kender I ej eders Styrke,
hvi fordrer I ikke med tusinde Stem“ er
af Guldkalven, som vore Bøder dyrke,
et saltigt Sykke, en Mørbradskive! . . .“*
[Drachmann.]

En overfladisk Betragter kunde maaske af den tilsyneladende Ro, der for Tiden hersker i Tjenestemandskredse, medens Regeringen arbejder med Forslaget om Løntillæget, faa den Opfattelse, at Stillingen nu er en anden end i Fjor Efteraar, hvor der var stærkt Røre, og at man maaske derfor nu lettere end den Gang kunde beskære Tjenestemændenes Krav. Enhver, der kender noget nærmere til Stemningen blandt Tjenestemændene, ved imidlertid, hvor fejlagtig en saadan Betragtning er.

Det er ganske vist — omend i en hel anden Betydning — rigtigt, at Stillingen nu er vidt forskellig fra i Fjor Efteraar. Fra det Tidspunkt i April, hvor den nu udløbne Dyrtidslov blev vedta-

get, og til i August, hvor Tjenestemændene udformede det nu foreliggende Krav om 480 Kr., fortsattes Prisstigningen i uhyggelig Grad, og det kan allerede ses, at Prisniveauet til den Tid, hvor den ny Lov vil være vedtaget, vil være endnu saa meget højere, at de 480 Kr. ikke nær vil være den Mindstehjælp i Dyrtiden, som Tjenestemændene i August mente at kunne nøjes med.

Den Ro, der til Trods for disse Forhold hersker blandt Statens Arbejdere, er imidlertid hverken Ligegyldighedens eller Fortvivlelsens —, men Beslutsomhedens Ro.

Tjenestemanden har gjort Regnskabet op. Han har set, hvorledes der handles, aagres og spilles her i Landet; hvorledes Landets Jord og Højkonjunktoren paa Landbrugsprodukter har givet Rigdom til Ejere og Dyrkere; hvorledes Industribedrifter har givet Guld til Fabriksherrer og Aktionærer; hvorledes „den blaa Ko“ har malket, som sjælden før og derved, og i Forbindelse med den fremmede Efterspørgsel, gjort fattige Fiskere til Matadorer; medens han ikke selv kunde faa en Sild. Han har set, hvorledes alle disse Virksomheders Profit kun blev mulig ogsaa ved hans mest energiske Medvirken. Han har endelig set, hvorledes selv den frie Arbejder, trods alt, dog kan skaffe sig og sine det daglige Brød i større Portioner og af bedre Kvalitet, end han hidtil har kunnet faa det hos sin Arbejdsgiver, Staten; — ja, hvorledes selv det at være Menig i Sikringsstyrken kan være en mere indbringende Forretning, end at slide Dag og Nat, f. Eks. for de danske Statsbaner.

Tjenestemanden har set alt dette, og han har besluttet — uden Brask eller Bram, men derfor ikke mindre bestemt — at nu vil han ogsaa have en Bid med af Mørbrøden.

Lad kun være at det private Arbejds-

markeds Tilbud er sløjt nok. Det er dog nu saa stort, saa langt større end Statens, at det for Alvor frister Statsarbejderen, som nu efter mange Aars Savn er stillet over for Nødvendigheden af at skaffe mere Brød — Brød nok — til sig og sine.

Vær overbevist om, at han nu er fast besluttet paa at skaffe sig det. I Stats-tjenesten — eller uden for.

Naar Tjenestemanden denne Gang opgør Chancerne for et heldigt Udfald af Lønkampagnen, synes disse jo paa Forhaand ikke ringe. Han har under den nylig afsluttede Finanslovdebat hørt fremragende Tingmænd af alle Partier varmt og forstaaende tale hans Sag. Deres Navne er skrevne i hans Hjerte. Statsarbejderen har med Glæde set, at Arbejderpartiet deltog i Ministeriets Supplering og satte sin Førstemand ind i dette. Han husker den første danske Arbejdsministers og Partiets Ord, om at det nu gjaldt at forhindre, at der i Vinter blev frysende og sultende Mennesker i Danmark, og han venter med Sikkerhed, at Arbejderministeren og hans Parti ogsaa denne Gang vil yde Tjenestemandens Krav al mulig Støtte, og at det vil vise sig, at Partiets Deltagelse i Regeringen ogsaa paa dette Omraade betyder forøget Indflydelse. Tjenestemanden ved, at Venstres Repræsentant i Regeringen altid personlig var ham en god Mand, selv om han undertiden havde Vanskeligheder ved at faa sit Parti med og navnlig den Del af Partiet, som altid har haft noget besværligt ved at fatte Statens Fordel af en god og forsvarlig Lønpolitik overfor dens Tjenestemænd. For det radikale Venstres Vedkommende gør Tjenestemanden lignende Betragtninger gældende. Ogsaa der fandtes, trods megen Velvillie og Forstaaelse hos enkelte, hidtil en strid Understrøm mod hans Krav. Hvad det konservative Folkeparti angaar, da har dettes Stilling

til Tjenestemændenes sidste Lønbevægelser Krav paa fuld Anerkendelse.

Synes Chancerne saaledes paa Forhaand ikke ringe, saa har Livet dog gjort Tjenestemanden til Skeptiker. Han frygter af bitier Erfaring, at nogle af disse Thingmænd, som nylig saa varmt har talt hans Sag, naar det kommer til Stykket vil vise sig igen at være enlige Svaler, der jo ikke gør den Sommer, som kun tilvejebringes med Partiets eller Flertallets Tilslutning. Han har for tidt hørt lutter velvillige Udtalelser i Thingenes offentlige Møder og bag efter mærket et ganske andet Sindelag faa Overhaand i de lukkede Udvalgsmøder og Kulisseforhandlinger, hvor Sagen blev afgjort, til at han nu slaar sig til Ro, før han ser al Velvillien omsat i Handling.

Tjenestemanden stoler først og fremmest paa sig selv. Han kender sit Kravs Styrke. Hans Stemning er bitter; men hans Beslutning moden. Den hedder ikke: „Nu — eller næste Gang“; men: „Nu eller aldrig“; thi det trængende private Arbejdsmarked vinker.

— — —
Vi har fundet Anledning til at optrykke denne Artikel, der stod i et Ekstranummer af „Jernbane Tidende“ for 9. ds., fordi den Tendens, der gaar gennem den helt og fuldt dækker over den raadende Stemning ogsaa blandt Statsbanernes Lokomotivmænd.

Vi slutter op i Rækkerne. — „Nu — eller aldrig!“

Politikere udtaler sig om Lønsagen.

Forskellige Tjenestemænd Landet over har efter Anmodning fra Centralorganisationen henvendt sig til deres stedlige Rigsdagsmand for at blive bekendt med deres Syn paa Tjenestemændenes Lønningsvilkaar og specielt deres Stilling om et midlertidigt Løntillæg paa

480 Kr. aarlig. Fra Lovgivere af alle Partier foreligger der saaledes foranlediget Udtalelser om Centralorganisationens Lønningsandragende, der, selv om de ikke alle er lige klare og bestemte, uden Undtagelse vidner om, at der i Rigsdagskredse siden i Fjor er sket et væsentligt Omslag i Bedømmelsen af Tjenestemændenes økonomiske Stilling under Dyrtiden og Statsmagtens Forpligtelser paa dette særlige Omraade.

Ikke mindst bemærkelsesværdigt er de Besvarelser, der er givet af nogle af Venstres mest fremtrædende Landborepræsentanter d'Hrr. P. Th. Nielsen, Pindstrup, Sørensen-Vangaard m. fl.

Naar Hr. P i n d s t r u p saaledes skriver, at han „fuldt ud erkender Nødvendigheden af et midlertidigt Løntillæg“, og naar Hr. P. Th. Nielsen udtaler: „De kan paaregne velvillig Støtte fra min Side. Dyrtiden rammer haardt alle dem med smaa faste Indtægter“, kan man med en vis Sikkerhed gaa ud fra, at Stillingens Alvor er ved at blive aabenbar selv for de Kredse, man hidtil har anset for at høre til de mindst forstaaende overfor fast ansatte Tjenestemænds Lønnings- og Levevilkaar. Hr. S ø r e n s e n - V a n g g a a r d, der er en udmærket Repræsentant for den yngre og mere moderne Del af den jydsk Bondestand, karakteriserer Stillingen saaledes: „Hvis vi for Øjeblikket havde haft en Værdimaaelr, som jeg er en Tilhænger af, vilde Tjenestemændene have oppebaaret et langt større Tillæg, end det de har ansøgt om.“

Gudmekredsens Repræsentant, Hr. E m i l P e t e r s e n - D a m e, der ligeledes tilhører Venstre, har ogsaa udtalt sig med megen Velvillie. „Han vil gaa ud fra, at Dyrtidstillægget maatte forhøjes betydeligt“.

Dr. M o l t e s e n, der repræsenterer Vinderupkredsen, „vil føle det som en kær Pligt at deltage i Arbejdet for at forbedre Tjenestemændenes vanskelige

Kaar.“ Og Professor S t a r c k e — ogsaa Venstre — repræsenterende Faaborgkredsen, skriver som Svar paa det til ham rettede Spørgsmaal: „Jeg vil paa enhver Maade støtte et Forslag om forøget Løntillæg til Tjenestemændene, da det forekommer mig at være udenfor al Diskussion, at under de nuværende Forhold rammes denne Stand overordentlig haardt.“

Læge H e g e l u n d L a n g e (Odderkredsen) Venstre — siger: „Jeg anser Centralorganisationens Andragende for velbegrundet, og vil gerne bidrage mit til, at det kan blive imødekommet i videst muligt Omfang.“ Endnu flere Folketingsmænd af Venstre har udtalt sig paa lignende Maade; Partiets Formand, Minister I. C. C h r i s t e n s e n har med sædvanlig Forsigtighed sagt, at „han stiller sig velvillig til Sagen,“ men ikke ønsker at udtale sig om Enkeltheder.

Fra det radikale Venstre foreligger der en Række klare Udtalelser. Kirkeminister P o u l s e n finder, „at Centralorganisationens Krav er fuldt berettiget, og vil efter bedste Evne arbejde for dets Gennemførelse. Forstod den store Utilfredshed med Loven for indeværende Aar.“

Dr. phil E d v. L a r s e n, Kertemidekredsen, udtaler: „Jeg skal gøre mit bedste for at bevise, at det beror paa en Misforstaaelse, naar man i Fojr tillagde det radikale Venstre en mindre venlig Stemning overfor Tjenestemændenes Lønkrav.“

Hr. P o u l C h r i s t e n s e n, Sorø, finder, at et Tillæg paa 480 Kr. er et rimeligt Krav, der kan paaregne hans Støtte.“

Gaardejer P. P e t e r s e n, Killerup, Maribokredsen, udtaler: „Jeg har aldrig tilhørt den Fløj paa Rigsdagen, som under tidligere Lønkampagner har stillet sig afvisende overfor Tjenestemændenes rimelige Krav. Jeg vil yde det indsendte Andragende min Støtte.“

Lærer N ø h r, Holbækkredsen, siger kort og godt: „Jeg vil tale deres Sag efter bedste Evne.“

Godsejer M o e s g a a r d - K j e l d s e n, Fredensborgkredsen, skriver bl. a. „Kra-
vet om 480 Kr. er moderat og rimeligt.“

Red. H o l g e r C h r i s t i a n s e n, Otterupkredsen, siger, „at han efter Evne vil bidrage til Sagens gode Løsning.“

Stabslæge R ø r d a m, Sakskøbingkredsen, erklærer kategorisk: „Jeg stiller mig uhyre velvillig.“

Gaardejer R. R a s m u s s e n, Skanderborgkredsen, siger, „at han energisk vil arbejde for en betydelig Forbedring. Det stod ham klart, at den nuværende Tilstand for Tjenestemændene var meget alvorlig, og at en hurtig Lovgivning var absolut nødvendig.“

Paa lignende Maade har andre radikale Politikere, bl. a. Komsejlspræsident Z a h l e, udtalt sig skriftlig og mundtlig. Ogsaa inden for dette Parti synes Erkendelsen af vore berettigede Krav saaledes at være voksende.

En enkelt Højrepolitiker, Godsejer S p o r ø n - F i e d l e r, Ærøekredsen, har udtalt sig. Til Gengæld er hans Ord særdeles klare: „De vil i vort Parti finde fuld Forstaaelse, og — hvad der er endnu vigtigere — fuld Tilslutning.“

Sluttelig skal vi anføre, hvad nogle socialdemokratiske Rigsdagsmænd har svaret paa de stillede Spørgsmaal:

Red. J a c o b C h r i s t e n s e n, Silkeborg, siger: „Jeg skal gøre alt, hvad der staar i min Magt for at føre Lovforslaget i saa nær Samklang med det indsendte Andragende som muligt.“

Forretningsfører V a l d e m a r O l s e n, Nykøbing F., siger: „De fremsatte Krav er forsvarlige og berettigede. De har min fulde Støtte.“

Hr. N. C. C h r i s t e n s e n, Aalborg, vil støtte vort Andragende fuldt ud.“

Red. H. P. H a n s e n, Slagelse: „De stillede Krav er paa alle Punkter fuldt berettigede.“

Lærer Stilling, Aarhus nordre: „stillede sig velvilligt, men betonedede, at det ansøgte Beløb næppe vilde opnaas. Var Tilhænger af Dyrtidstillæg efter Familiens Størrelse og mente, der burde skelnes mellem gifte og ugifte.“

Den anden Folketingsmand for Aarhus, Maskinarbejder Samuelsen, gav sin Tilslutning til Jacob Christensen, Vald. Olsen, H. P. Hansen, N. C. Christensen, L. Rasmussen, Hauge m. fl. i Udtalelsen: „Kravet har min uforbeholdne Støtte.“

Til dette Standpunkt er vi overbevist om at hele Partiet slutter sig.

Om Lønningsgrænsen er der en Del af de her nævnte Politikere og andre, der har udtalt sig. Der synes ingen almindelig Stemning at være for helt at slette Lønningsgrænsen; men fra alle Sider er man enig om, at den bør sættes betydelig højere end ved sidste Lov. Povl Christensen nævner saaledes en Grænse mellem 4 og 5 Tusind Kr.; men mange anser det for rimeligt, at man gaar endnu højere. Flere finder, at den helt bør slettes.

Nu vil adskillige Medlemmer maaske trække paa Skulderen af disse Interviews og mene, at velvillige Ord og pæne Talemaader har vi hørt saa tit; men at vi ikke destomindre altid er blevet skuffet, naar d'Hrr. Politikere har skullet indfri Løfterne ved praktiske Lovgivningsforanstaltninger. Vi vil nu mene, at de ovenfor givne Udtalelser hæver sig betydeligt over Kategorien: velvillige Udtalelser. Det forekommer os, at der gennem dem alle gaar en særlig Understrøm af Interesse, som vi tidligere kun har kendt fra en forholdsvis lille Kreds af Politikere. Skulde man ud fra de faldne Udtalelser uddrage Slutninger, vil vi holde paa, at Centralorganisationens moderate Lønkrav, som den ledsagede med uigendrivelige Talbeviser, har givet Lovgiverne et lige saa stærkt Indtryk af de danske Tjeneste-

mænds samfundsmæssige Forstaaelse, som af deres udviklede Solidaritetsfølelse. Og uden i dette Øjeblik, vi skriver disse Linier, at kende det mindste til; hvilket Resultat Regeringen under sine Overvejelser maatte være kommet til i Lønsagen, vil vi tillige skønne, at et Forslag, der i det væsentligste og ikke mindst hvad Tillægets Størrelse angaar, ganske opfylder vore Krav, uden Hindringer af nævneværdig Art kan gennemføres i Rigsdagen. Havde vi ikke Ret heri, maatte vi give de Skeptikere Medhold, som mener, at slige velvillige Udtalelser ikke er en Pibe Tobak værd.

Vi vurderer den nu højere — tiltrods for at vi ogsaa har lidt Skuffelser. Og vi retter en Tak til de ærede Kolleger, som med megen Takt og Forstaaelse har løst den givne Opgave.

Yderligere har følgende udtalt sig:

Af Venstre: Gerud Jensen, Randers Landkreds, „vilde personlig stemme for hele den forlangte Sum. Skulde der i det hele sættes en Grænse, maatte det være ved 5000 Kr.

F. Nørgaard, Nørresundby, „skal arbejde for, at der kommer det bedst mulige ud af Andragendet. Ordentlig Løn til Tjenestemændene er ogsaa i Statens Interesse.

Munk-Poulsen, Thisted: „Dyrtidstillægget trænger til at forhøjes.“

Laust Nørskov, Løvelkredsen: vil arbejde for Forslaget efter bedste Evne baade i Rigsdagen og indenfor sit Parti.“

Radikale: Adjunkt Koføed, Aakirkeby, „vil forbedre vore Kaar saa meget som muligt; Dyrtidstillægget skal gøres langt større; det var muligt at opnaa 25 eller maaske 30 Kr. pr. Maaned.“

Slengerik, Middelfart „mente personlig, at vi kunde have Krav paa et Tillæg som det forlangte, men troede det ikke gennemførligt; en Grænse ved 4000 Kr. vilde han finde rimelig.

Niels Frederiksen, Lejre: „var indforstaaet med, at der maatte mere til; et Dyrtidstillæg burde gaa til Tops.“

Niels Petersen, Frederiksværk: „sympatiserer varmt med Tjenestemændene, og vil stille sig saa imødekommende, som Forholdet tillader.“

Socialdemokrater: Mortensen, Randers, „var fuldt ud stemt for Sagen; han tvivlede om, at Tillæg til alle kunde gennemføres.

C. Jacobsen, Vejle: „vilde indenfor Partiet støtte Kravet af al Evne.

Johs. Petersen, Skjoldedelev: „finder ikke Kravet uberettiget, men Sagen er jo ret vanskelig, da vort Parti jo ogsaa maa tænke paa den meget større Samfundsklasse, der har endnu mindre Indtægt og ikke er sikret fast Arbejde.“

Andreasen, Næstved, „lovede at støtte det efter bedste Evne, saaledes som det foreligger, altsaa uden Indtægtsgrense.

Indkaldt til Forhandling.

Centralorganisationernes Lønudvalg er indkaldt til Forhandling hos Finansminister Brandes Fredag d. 17. ds., Kl. 10 Fmd.

Dansk Jernbaneforbund og Dansk Lokomotivmands Forening holder Hovedbestyrelsesmøde samme Dag.

Vore Avancementsforhold.

I „Værksteds Tidende“ for November finder vi en Artikel under ovenstaaende Overskrift, som vi synes, vore Læsere kunde have Interesse af at kende:

Naar man ved vore Forhandlinger berører Spørgsmaalet om de lave Begyndelseslønninger, møder man almindeligvis altid en Udtalelse om, at saadan er det for alle Tjenestemænd, og det samme maa saa ogsaa være gældende for os. En menig Soldat kan jo blive General, og en Jernbaneelev kan jo naa de højeste Poster (naar han er heldig), men en Arbejder bli-

ver almindeligvis Arbejder alle Dage, andre Udsigter for hans Fremtid findes saa godt som ikke, og de faa Veje, der bydes ham i denne Retning, synes for Tiden at være lidet attraaværdige.

Vi mindes en Gang i Rigsdagen at have set en Skrivelse fra daværende Maskindirektor Busse, hvori der hævdedes, at Pladserne som Lokomotivformænd var forbeholdt veltjente Arbejdere.

Dette Standpunkt haltede allerede stærkt den Gang, men har nu udviklet sig saaledes, at Arbejderne vel kan være gode nok til at fungere, men naar Pladserne endelig skal besættes, saa gaar de naturligvis Arbejdernes Næse forbi; det er jo ogsaa muligt, at den sidste veltjente Arbejder, Værkstederne har fostret, var Baunsgaard, thi herefter har Arbejderne jo stadig været skubbet til Side. Pensionsbesparelser har vel ogsaa spillet en Rolle i dette Forhold; i visse Forhold synes Statsbanerne jo at kunne benytte Halv-Invalidere i Modsætning til den omstændige Lægeundersøgelse, der kræves overfor en almindelig timelønnet Arbejder.

Posten som Lokomotivformand var egentlig den eneste som en uformuende Arbejder var i Stand til at reflektere paa, idet man her byder en Begyndelsesløn, der er nogenlunde paa Højde med en Arbejders almindelige Aarsfortjeneste, hvorimod man, for at overtage en Stilling som Værkmester eller Vognopsynsmand, maa forudsættes at være i Besiddelse af nogen Formue for at kunne eksistere de første 10 Aar, der jo ufejlbarlig betyder en betydelig Nedgang i den sædvanlige Aarsindtægt.

Gaar man ud fra den almindelige Forudsætning, at der til Værkmester antages en ældre og betroet Arbejder, kan man vel i denne Tid tilnærmelsesvis regne med, at en saadan Arbejders Aarsindtægt ligger nærved 3000 Kr., og ved Forfremmelse til Værkmester, vil han saa blive ansat til en Aarsløn af 2190 Kr., hvilket betyder en Tilbagegang i Indtægt af ca. 800 Kr. om Aaret.

I Løbet af 16 Aar vil han saa opnaa at komme paa Højde med den Indtægt, han havde som Arbejder, men vil jo fremdeles være langt bagefter, idet Arbejdernes Fortjeneste jo ogsaa vil undergaa Forbedringer i de forløbne 16 Aar.

Som Vognopsynsmand er Stillingen jo langt grellere, ogsaa her er det jo Arbejderne, der har naaet op i Fortjeneste, som antages til disse fede Embeder, og her lader man sig byde en Aarsløn af 1380 Kr., der efter 16 Aars Tjeneste kan stige op til den svimlende Højde af 1860 Kr. Hvis der herefter er Udsigt til, at de kan leve længere, er der en lokkende Udsigt til 1ste Grad, og her kan man under

samme Forhold opnaa som Slutløn 2334 Kr. aarlig.

Vi føler os ganske overbevist om, at man ikke i nogen By vil kunne faa en Skralde- mand for en saa lurvet Løn, laugt mere ma man forundres over, at Staten kan faa faglærte Arbejdere til at overtage saadanne Pladser, og naar vi saa hertil føjer, at man, forinden en saadan glimrende Stilling opnaas, i flere Aar har maattet lade sig bruge som Aspirant og her ved taget et Løntab af ca. 10 Kr. ugentlig, saa har man et paalideligt Billede af den Avancementsstilling, der er forbeholdt de timelø- nede Arbejdere.

Vi kunde her have brugt et andet Billede af disse Forhold, et Billede, der maaske staa- vort Hjerter nærmere; vi skal foreløbig afholde os derfra, men kun understrege, at ogsaa her bærer Parterne en stor Del af Skylden for de daarlige Lønforhold. Fra den enkelte Arbej- ders Side presses stadig paa for at erholde det mest mulige Udbytte af sit daglige Arbejde, men dette forhindrer ham alligevel ikke i at søge en Stilling, der Uge efter Uge og Aar efter Aar bringer ham økonomisk Tab, og hvor han samtidig bidrager til at sætte en Bom for Arbejdernes Lønoprykninger i Fremtiden. Fra selve Værkmestrenes Side har der aldrig været foretaget noget alvorligt Arbejde for at forbedre dette Forhold. Svævende og vaklende mellem deres egne Organisationsforhold — snart Separatister og snart ingenting, har de endnu ikke en Gang opnaaet Enighed om, hvor de vil være; en Del af dem har jo overstaaet den værste Tid, og saa er den kammeratlige Følelse gaaet fløjten, man har nu naaet Toppen, saa har man Raad til at være stædig. Dette Forhold indenfor Folk, der alle er ud- gaaet fra den faglærte Arbejders Kreds, har med Rette vakt megen Forundring indenfor alle andre Tjenestemand-Organisationer; det var snart paa Tide, om man nu kom i Tanker om at være enige og i Fællesskab arbejde for deres egne Interesser. Henviisninger til hvad Arbejderne opnaar mangler det ikke paa; der var da al Anledning til selv at bruge samme Fremgangsmaade. For os er disse Tjeneste- mænd en Hæmsko, og kan de ikke selv blive enige om at flytte sig, maa vi vel se at hjælpe til.

Vi har ved tidligere Lejligheder peget paa Forholdene i andre Statsvirksomheder, og skal her anføre en Bestemmelse i Reglement for civile Funktionærer og Arbejdere ved Hærens tekniske Korps, som i høj Grad vilde afbøde de her fremdragne Misforhold. Bestemmelsen lyder saaledes:

„Den Funktionær, der ved Ansættelsen i Stil- lingen arbejder ved Hærens tekniske Korps og

oppebærer en højere aarlig Løn (heri med- regnet Akkordoverskud, men ikke Overarbejds- penge eller andre Ydelser) end Begyndelsesløn- nen for den paagældende Stilling, kommer straks op paa det Lønningstrin i den nye Stil- ling, som er nærmest højere end den hidtil oppebaarne Løn“.

Indførelse af denne Bestemmelse vilde fuld- stændig ophæve det abnorme Forhold, der nu finder Sted ved Statsbanerne. Vi har ganske vist hørt noget om, at Statsbanerne er den mest fedtede af Statens Virksomheder, men vi maa vel selv kunne gøre dem begribeligt, at selv om Fabrikationen af Mordvaaben i denne Tid staa højt i Kurs, saa maa Jernbanen vel i samme Forhold ikke spille nogen mindre Rolle.

I denne Artikel finder man ikke med et Ord omtalt „Forfremmelse“ til Lo- komotivfyrbødere, endskønt de dog hø- rer til de „Avancementspladser“ der fin- des flest af, og de nu for Tiden er temmeligt vanskeligt at faa besatte ude- fra. — Men disse „Avancementsstillin- ger“ ser man helt bort fra nu, end ikke en Værkmesterstilling ved Statsbanerne kan en uformuende Arbejder lade sig friste til at søge, fordi han ved For- fremmelsen vilde miste ca. 800 Kr. aarlig i Indtægt!

Saa langt frem er Værkstedsarbej- derne altsaa komne i Indtægt, saa de kimse af en Værkmesterplads, og det er lige netop, at Lokomotivformandspos- terne passer dem! Men disse Pladser har Lokomotivmændene faaet Kik paa, og saa gaar de Arbejdernes Næse forbi! — Disse Poster har Lokomotivmændene Gang paa Gang hævdet bør være Re- træteposter for Lokomotivmænd, even- tuelt for saadanne, som af en eller an- den Grund ikke mere egner sig til den anstrengende Lokomotivtjeneste; men en saadan Grund behøver „Værksteds Tidende“ ikke at benytte til et saa smag- fuldt Udtryk som „Halv-Invalid“, alle Lokomotivmænd har nemlig en Gang gennemgaaet en omstændeligere Læge- undersøgelse, end den Arbejderne maa underkaste sig ved eventuel Ansøgning om en Lokomotivformandsplads. Vi vil slet ikke tale om, at flere af de ivrig-

ste Ansøgere blandt Arbejderne til Lokomotivmandsposterne er kasserede som ubrugbare til Lokomotivtjenesten. At dette, at de bagefter, fordi de — som kasserede til Lokomotivtjenesten — er gaaet tilbage til Værkstederne, at dette skal være et Plus, skal være en Forret til Lokomotivformandsposterne, kan vi slet ikke begribe. — Netop disse Poster bør naturlig og retmæssig tilfalde Lokomotivmændene, fordi de i Aarenes Løb gennem Togtjenesten har faaet et praktisk Kendskab til en meget vigtig Del af den Tjeneste, der paahviler Lokomotivformændene, den almindelige Kendskab til Materiellet er de mindst i lige saa høj Grad i Besiddelse af som Værkstedsarbejderne.

Vi har vanskeligt ved at se, hvorfor Arbejderne i Værkstederne skulde begunstiges saaledes, at de foruden at besætte Værkmester- og Vognopsynsmandspladserne ogsaa skulde have Fortrin til Lokomotivformandsplasserne. — Værkstedsarbejderne vilde vist snart bede sig fritaget for Lokomotivmændenes Ansøgninger om Værkmesterpladser, hvis noget saadant skulde blive almindeligt, men forøvrigt kunde Arbejderne jo tage sig dette meget let, thi efter Artiklen at dømme, kan en Arbejder jo ikke være tjent med en saadan Plads! — Vi vil derfor vedblivende holde paa, at Vejen til Lokomotivformandsposterne bør gaa gennem Lokomotivmandsstillingerne og ikke udenom disse.

— — —

I Nr. 14 omtalte vi i en Artikel under Overskriften „Lokomotivfyrbødertjeneste“ de gunstige Lønvilkaar, Arbejds-mændene, der gør Lokomotivfyrbødertjeneste, havde opnaaet. Vi drog den Gang en Sammenligning mellem den Indtægt, en Arbejdsmand oppebar, naar han forrettede Lok.fyr.tjeneste, og den Indtægt, Lok.fyrb., henholdsvis Lokomotivførerne oppebar, og sandelig, Sammenligningen faldt ingenlunde ud i Lo-

komotivmændenes Favør. Nej! Arbejdsmanden er et Hestehoved foran! Tager vi nu som i Artiklen omtales, en ældre og betroet Arbejder frem med hans ca. 3000 Kr. om Aaret og spørger, „en Lokomotivfører med lige saa stor eller større Anciennitet tjener vel lige saa meget“. Da lyder Svaret straks og bestemt „Nej“. — Vi tænker os, naar der i den Henseende tales om „ældre“ Arbejder, en Mand omkring 40 Aars Alderen. — Paa den Tid er Lokomotivføreren naaet til en Indtægt af ca. 2200 Kr. aarlig — dog ikke altid!

Naar en ældre betroet Arbejder i Statsbanernes Værksteder tjener ca. 3000 Kr. tjener en Lokomotivfører under lige Forhold ca. 2200 Kr. om Aaret. — Det vil altsaa sige, Arbejderen tjener 800 Kr. mere aarlig.

Arbejderen tjener altsaa 800 Kr. mere aarlig. — Lokomotivføreren er naaet til sin Stilling gennem 2 Forfremmelser, fra Haandværkerens Stilling i Værkstedet til Lokomotivfyrbøderens, og derefter til Lokomotivfører, denne Stilling tør vi sikkert sige er en betroet Stilling, og efter al den megen Avancement er han naaet til at tjene 800 Kr. mindre aarlig, end Folk i den Stilling, han gik ud fra.

— — —

Er det da egentlig mærkeligt, der er saa stærk Gæring blandt Statens Tjenestemænd (de maanedslønnede). Ser vi paa dette Tilfælde, vi denne Gang har fremdraget, er det klart, at mange Lokomotivmænd forbander den Skæbne, der fik dem til at søge den Vej, de nu er saa langt inde paa, at det vil være vanskeligt at vende om, men Tanken er stadig fremme hos mange af de Unge, og de staar paa Nippet til at vove Springet fra den faste Elendighed og ud i det frie private Erhverv, hvor der for Tiden tjenes mange Penge, og hvor der altid nemt kan tjenes det Par Skilling, som en Lokomotivmand ved de danske Statsbaner tjener.

Højere Løn som Soldat end som Portør ved Statsbanerne

Vi havde forleden Besøg af Konstabel Nr. 193 af 3die Artilleribataillon. Indtil 1. Oktober var denne Mand Portør ved Statsbanerne, men han tog sin Afsked for at undgaa det økonomiske Sammenbrud, som truede hans Hjem.

Hans Navn er J. P. Høstrup. For 12 Aar siden fik han Ansættelse som Bancarbejder ved Statsbanerne, men overgik i 1914 til Stillingen som Portør, med Tjeneste i Aarhus. Hans Løn var 1200 Kr. aarlig, og hans Udbetaling pr. Maaned + Pensionsbidraget var saaledes 95 Kr. Manden har 7 Børn, og man vil let forstaa, at det var ham umuligt at leve uden at stifte Gæld. Men Laan og Kredit er dyre Hjælpemidler, der bringer sin Mand dybere og dybere, og det gik Høstrup, som det for Tiden gaar Tusinder af hans tidligere Værkfæller, han saa ikke flere Udveje — Rykkere truede ham fra alle Sider, og Tanken om **Sulten og Nøden**, der stadig rykkede ham nærmere, nagede ham hver Time paa Dagen.

Som en af de sidste Udveje søgte han i August Maaned Statsbanerne om 3 Maaneders Orlov uden Lønning og motiverede sin Ansøgning med, at det var nødvendigt for ham at tjene nogle Penge ved sin Profession som Klejnsmed for at komme ud af sine mest paatrængende Forpligtelser. Ansøgningen blev ikke bevilget, og Høstrup greb da til den sidste Udvej; han løsnede resolut alle Baand, afbrød sin for 12 Aar siden valgte Livsbane og søgte sin Afsked fra 1. Oktober. Denne blev bevilget, og samtidig fik han bevilget en Ansøgning om Orlov mod Betaling af halv Afløsning fra 11. Septbr. til Afskedigelsesdagen. Den 11. begyndte han sin ny Virksomhed hos A/S Frich i Aarhus, hvor han tjente ret gode Penge, men allerede den 10. Oktober havde Staten

atter Bud efter ham, han blev indkaldt til Sikringsstyrken og ligger nu, som vi før nævnte, ved 3. Artilleribataillon.

Vi udtalte naturligvis vor levende Beklagelse over, at Høstrup saaledes var revet ud af det Arbejde, der skulde lette hans økonomiske Byrder. Det var naturligvis ogsaa kedeligt, sagde han, men jeg tjener nu alligevel betydeligt mere som Soldat, end jeg tjente som Portør. Paa vort forbavsede Spørgsmaal om, hvordan han dog kunde det, gav han os følgende Fremstilling: Min Hustru faar, saa længe jeg er indkaldt, 23 Kr. ugentlig i Understøttelse, desuden faar hun 20 Kr. mdl. i Huslejhjælp, 15 Kr. til Hjælp til Ildebrændsel, 4 à 5 Kr. til Hjælp til Gas- og Elektricitetsregningen og formentlig en betydelig Lempelse i Kommuneskatten. Hun faar saaledes 130 Kr. maanedlig, medens jeg som Portør kun tjente og allerhøjest kunde give hende 110 Kr. — iberegnet Dyrtidshjælpen. Hertil kommer, at hun nu med sine 130 Kr. kun har sig selv og Børnene at sørge for, medens hun før tillige skulde skaffe mig Føden for de 110 Kr.

Vi maatte give Høstrup Ret i, at han havde gjort klogt i at bytte Portørjakken med Soldatertrøjen. Thi selv om Staten ikke er særlig flot overfor de indkaldte Soldater, byder den dem dog ikke saa usle Vilkaar, som den byder sine faste Tjenestemænd.

Om en Maaned bliver Høstrup hjemsendt, og han har straks Arbejde hos Burmeister & Wain til 1 Kr. 10 Øre pr. Time eller halvtredie Hundrede Kr. pr. Maaned, med et ugentligt Fridøgn og en fast, rimelig Arbejdstid. Han ser lysere paa Tilværelsen, end han længe har gjort, og beklager sine forhenværende Kollegers fortsatte Sulteliv.

Vi forstaaar tilfulde denne Mands Glæde over at være kommen ud, hvor han har Mulighed for at give sine Børn ordentlig Føde og menneskelige Vilkaar,

og vi forstaar, at Tusinder af unge Tjenestemænd for Øjeblikket overvejer det samme resolute Skridt. Men, som vi skriver andet Sted i Bladet, vent nu alligevel paa nærmere Meddelelse fra Eders Organisations Ledelse. Har I ventet saa længe, bør I vente en lille Tid endnu, det drejer sig maaske kun om Dage, højst om Uger. Til Gengæld lover vi, at vi til sin Tid skal sige vor oprigtige Mening, og raade vore unge Medlemmer til det, der efter vor bedste Overbevisning er det rigtige.

Jernbane-Tidende.

3 Maaneders Efterløn.

Den 18. Oktober fremsatte paa Regeringens Vegne Finansminister Brandes følgende Lovforslag:

Forslag til Lov om et Fjerdingaars Efterindtægt for Tjenestemænds efterladte.

§ 1. Enken efter en Tjenestemand, som havde lovbestemt Adgang til Pension af Staten eller nød Ventepenge, Pension eller fast Understøttelse for Tjenestetid, og efter en Præst i Folkekirken er berettiget til i 3 Maaneder efter Mandens Død at oppebære maanedlig $\frac{1}{12}$ henholdsvis af hans sidste Tjenesteindtægt (Honorarer een Gang for alle, Sygehjælp og desl. ikke herunder indbefattede), Ventepenge, Pension eller Understøttelse. Samme Ret tilfalder den paa-gældendes uforsørgede Børn under 18 Aar, naar Enka ikke efterlades. Naar Tjenestemandens efterladte Enke dør, oppebærer de uforsørgede Fællesbørn under 18 Aar for 3 Maaneder den Pension eller Understøttelse, der var Enken tillagt.

§ 2. Enkepension eller Børnepension (Understøttelse) kan ikke oppebæres for det Tidsrum, i hvilket den i § 1 nævnte Ydelse er løbende.

§ 3. Nærmere Regel til Gennemførelse af denne Lov fastsættes af Finansministeren efter Samraad med de Ministerier, under hvis Omraade Pensionsvæsen henhører.

Lovforslaget var ledsaget af følgende Bemærkninger:

I Lighed med den Ordning, som er truffen adskillige Steder i Udlandet og i flere danske Kommuner, søges der ved nærværende Lovforslag tilvejebragt Hjemmel for, at Tjenestemænds efterladte i de nærmeste og som Regel i økonomisk Henseende ganske særlig

vanskelige Maaneder efter Tjenestemandens Død faar Ret til at oppebære hans sidste Tjenesteindtægt eller — hvis han var pensioneret — hans Pension. Ved „Tjenesteindtægt“ tænkes paa hele den varige og derfor paaregnelige Indtægt, som den paa-gældende ved Dødsfaldet oppebar fra Staten, og som maa forudsættes at have været afgørende for Familiens Levefod; herunder falder altsaa foruden den egentlige pensionsberettigende Lønning ogsaa faste aarlige Honorarer, Bestillingstillæg o. desl., men ikke Honorarer een Gang for alle, Sygehjælp o. desl.

Naar en Tjenestemand's efterladte Enke ved sin Død efterlader sig uforsørgede Fællesbørn under 18 Aar, taler Billighed for, at der paa tilsvarende Maade gives disse Børn Ret til i 3 Maaneder efter Moderens Død at oppebære hendes Pension eller Understøttelse fra Staten.

Lovforslaget omfatter ikke efterladte efter Folkeskolens Tjenestemænd.

Den Merudgift, som nærværende Lovforslag vil medføre, kan efter anstillede Undersøgelser vedrørende Dødsfaldene i de 5 sidste Finansaar, anslaaes til ca. 145,000 Kr. aarlig.

Den radikale Regering har med Fremsettelse af dette Forslag vist en overordentlig human Tankegang.

De fleste Tjenestemænd har ganske sikkert været Vidne til, hvor overordentlig meget det økonomisk har at sige for en Familie, naar Forsørgeren dør. — Ikke blot Sorgen over Faderen; men alle de Bekymringer, der paatrænger sig, Omkostninger ved Begravelsen, Omlægning af Hjemmets Forhold og for Eksistens-Muligheder i Fremtiden, alt i Forbindelse med den øjeblikkelige Indtægts-Reducering.

Ved Vedtagelse af dette Lovforslag der ganske sikkert uændret vil blive til Lov i denne Samling, vil Enken eller de uforsørgede Børn under 18 Aar faa Tjenestemandens Løn 3 Maaneder efter Dødsfaldet.

Hvad det betyder, trænger ikke til Forklaring. Den radikale Regering fortjener Tak for dette Lovforslag, som vi haaber den maa faa Glæde og Ære af at gennemføre.

Støt vor Organisation i Ord
og Gerning.

Fra Rigsdagen.

(Finanslovsdebatten.)

Ganske i Lighed med tidligere Aar indeholdt dette Aars Finanslovdebat talrige Henstillinger og Anmodninger til Trafikministeren om Forbedringer snart paa det ene, snart paa det andet Omraade.

Det er efterhaanden blevet saaledes, at de forskellige Folketingsmænd helst skal kunne fremvise Resultater for deres Valgkreds, og da de fleste Valgkredse berøres af Statsbaneforhold, ligger det nær, at det bliver Jernbanen, der maa holde for.

Naa, selv om nu ogsaa mange af Henstillingerne er bygget paa et spinkelt Grundlag, er der ogsaa mange, der hviler paa en overordentlig stor Berettigelse.

Vi vilde gerne efter Rigsdagstidende gengive alle disse mange Henstillinger; men Pladshensyn forbyder os det, og vi skal i dette Nummer indskrænke os til efter Rigsdagstidende at gengive nogle af de Udtalelser, de to tidligere Trafikministre, nemlig Direktør Jensen-Sønderup og Folketingsmand Thomas Larsen har fremsat.

Hr. Jensen-Sønderup rettede særlig sin Kritik mod den ny Statsbaneordning og udtalte:

Derefter har jeg nogle kritiske Bemærkninger at gøre, som knytter sig til Gennemførelse af den ny Lov om Styrelsen af Statsbanerne. Jeg maa maaske kortelig minde om, hvad jeg for Resten ogsaa mindede om i Fjor, men det er vist ikke overflødigt at minde derom i Aar, at der efter megen Forhandling og megen Strid her paa Rigsdager omsider opnaaedes Enighed om en Ordning af Styrelsen, der vel ikke fra nogen Side blev anset for tilfredsstillende, men vistnok mere var Udtryk for, at man vilde gøre et Forsøg, end for, at man vilde slaa fast, at saadan skulde den endelige Ordning være. Det, man var uenig om, var, om man skulde have et Led, som det blev kaldt, mere eller mindre i Statsbanestyrelsen, om man foruden den øverste Ledelse, Generaldirektionen, som staar nærmest under Ministeren, skulde have baade Distrikter og Sektioner, eller om man foruden den øverste Ledelse skulde have enten Di-

strikker eller Sektioner. Til Slutning enedes man om, at man ikke skulde have Sektioner, men skulde gøre et Forsøg med Distrikterne, og saa kunde der siden blive Tale om ogsaa at indføre Sektionsinddelingen med dertil hørende Kontorer og bibeholde Distrikterne eller gaa til Ophævelse af Distrikterne.

Nu foreligger der paa Medlemmernes Pladser sammen med Finanslovsforslaget omdelt en Redegørelse for den Ordning, som i Henhold til Loven er traadt i Kraft fra 1. Oktober i Aar. Jeg ved ikke, i hvor høj Grad enkelte Medlemmer har studeret denne lille Pjece, som jeg kunde fristes til at kalde den. Jeg maa maaske gøre opmærksom paa, at den har en ny og her paa Rigsdagen vistnok hidtil ukendt Form, idet man bliver gjort bekendt med, at saadan og saadan har en Embedsmand i Ministeriet, nemlig Generaldirektøren, foreslaaet, og det har Ministeren tiltraadt med de og de Ændringer, og man har ligefrem Ændringerne paa et Blad for sig — selvfølgelig som en Del af selve Hæftet. Man ser altsaa Generaldirektørens Forslag og de Ændringer, Ministeren har fundet sig foranlediget til at foretage deri. Det kan maaske have sine Fordele at se Sagen paa den Maade, men det er ikke sædvanligt, at man bliver gjort bekendt med, at en Embedsmand i Ministeriet har foreslaaet det og det og det, men at Ministeren har ordnet det paa en lidt anden Maade paa det ene og det andet Punkt. Det er for Resten ikke mange Ændringer, Trafikministeren har fundet sig foranlediget til at gøre i Generaldirektørens Forslag.

Jeg skal ikke nægte, at der er kommet en ikke saa lidt anden Ordning ud af det end den, jeg havde ment, der var Plads for i Loven, og at det Haab, som det saakaldte Jernbaneudvalg af 1911 nærede om, at der skulde blive en simplere, mere enkel, mere forretningsmæssig og til Dels billigere Styrelsesform, er skuffet. Jeg maa maaske minde om, at Statsbaneudvalget blandt andet i sin Bænkning har en Oversigt over, hvad Udgifterne til, hvad man kalder Lønninger af overordnede Embedsmænd, er efter den bestaaende Ordning, og hvad den vilde blive efter den Ordning, som Statsbaneudvalget foreslog, og Statsbaneudvalget havde baade Distrikts- og Sektionskontorer, Statsbaneudvalget kom til det Resultat, at for de højere Embedsmænds Vedkommende vilde der fremkomme en Besparelse, naar man tager Begyndelseslønningerne, paa næppe nok 9000 Kr., og naar man tager Slutlønningerne, paa næppe 17,000 Kr. Statsbaneudvalget siger, at det er ganske vist ikke meget. Det hedder udtrykkelig Side 54 i Bænkningen: „Medens den øjeblikkelige Bespa-

relse for Statsbanerne ved Indførelse af Udvalgets Organisationsforslag saaledes ikke vil blive meget betydelig, vil Besparelsen ved den fuldstændige Gennemførelse af Forslagene lidt efter lidt blive langt større.“

I Slutningen af det Forslag, som altsaa er omdelt paa Medlemmernes Pladser, findes der ogsaa en Oversigt over Udgifterne til det overordnede Personale. Der er taget nogle flere med, der er taget ikke alene Assistenten og Ingeniører, som ogsaa er med paa Statsbaneudvalgets Forslag, men der er kommet en ny Kategori af Personale med, som man kalder „Kontorhjælper“. Det er for mig et nyt Navn, men det kommer jo ikke an paa Navnet. De er altsaa tagne med, og det er saaledes nogle flere, der er Tale om. Men den ny Ordning Lønninger giver en over 100,000 Kr. større Udgift end den nuværende Ordning. Det er altsaa ikke nogen Besparelse.

Men heller ikke hvad Simplificeringen angaar, synes jeg, det foreliggende Forslag opfylder de Forventninger, som blev næret af Statsbaneudvalget og for den Sags Skyld ogsaa af Rigsdagen, da vi behandlede Lovforslaget om Styrelsen af Statsbanerne. Der bliver nemlig en Række Kontorer. Det ligger allerede deri, at vi skal have meget mere Personale. Jeg taler ikke om Stationsforstandere, Portører, Togførere osv., det er ikke den Del af Embedsmændene, jeg taler om, men det er den Del, som sidder paa Kontorerne. Jeg tager eksempelvis kun en enkelt Plads — jeg kan ikke sige „Kontor“, for der er mange Kontorer —, og jeg nævner saa København. Man har da her i København selve Overledelsen, Generaldirektionen. Det er ikke synderlig meget, man sparer der ved den ny Ordning, men man sparer dog nogle faa af de mange Embedsmænd der er, og som ogsaa efter min Mening maa være i Generaldirektionen for Statsbanerne. Men saa skal der altsaa i Stedet for **de to Kredse, første og femte Kreds**, som nu er her i København, være et Distriktskontor. Distriktskontoret skal efter Forslaget her have ca. 130 Personer, ansatte i de forskellige Grader, skal jeg vel sige. Men trods det, at vi ikke skal have Sektionskontorer, skal der alligevel her i København foruden Distriktet være et særligt Trafikkontor, maa jeg vel kalde det, eller en Trafiksektion, hvori der er ansat 13 Personer. Saa skal der være et Banekontor, en Banesektion, hvad man nu vil kalde det, hvor der er 6, og et Maskinkontor, hvor der ogsaa er 6 Personer, saa foruden selve Distriktskontoret her i København bliver der 3 andre Kontorer, hvoraf det ene har Trafikvæsenet, det andet Banevæsenet og det tredje Maskinvæsenet.

Nu vil jeg haabe, at man ikke faar en Ordning, hvorefter en Sag, som kommer, skal vi sige, ude fra en Station og ind til, skal vi sige Trafikkontoret, det, jeg kalder Trafiksektionen, først journaliseres, som man plejer at kalde det, behandles i og bliver til en Sag i Trafikkontoret, og derefter gaar, hvis det ikke er noget, Kontoret selv kan afgøre, til Distriktet, og som saa der bliver en ny Sag, og saa gaar videre til Generaldirektionen, hvis den ikke kan afgøres i Distriktet, hvor man ogsaa faar „en Sag“ ud af den, for saa er man, synes jeg, kommet fra Dynen i Halmen, som man plejer at sige. Vi har faaet en Mængde flere Kontorer og meget mere Skrivers, og det fremmer ikke den forretningsmæssige Styrelse af Statsbanerne.

Eller lad mig nævne et andet Eksempel. Der var i Fredericia — jeg røber ikke nogen Hemmelighed ved at sige det, for det kan læses i Pladene — megen Misfornøjelse med, at Fredericia ikke blev Sæde for et Distrikt. Jeg forstaar for Resten heller ikke, og navnlig forstod jeg ikke den Gang, at man ikke maatte have et Distriktsæde i Fredericia. Det er efter min Mening en saa betydelig Plads, at det er vanskeligt at undvære det der. Men naar man nu ser den ny Ordning, viser det sig, at der i Fredericia, hvor der ikke er et Distriktskontor, skal være et særligt Trafikkontor, et særligt Banekontor, og et særligt Maskinkontor, som hvert har sit Personale; Trafikkontoret med Trafikinspektør, med Assistenten af 1ste og 2den Grad, Overassistenter osv., paa Banekontoret: Baneingeniører, Tegnere, Assistenten, Skrivere, Bude osv., saa Fredericia behøver saamænd ikke at græde. Det kan godt være, at de Embedsmænd, som Fredericia faar paa den Maade, er næppe saa højt lønnede, som hvis Byen havde faaet et Distriktskontor, men der bliver næppe synderlig Indskrænkning af Personalet i Fredericia. Jeg kan nemlig ikke læse Forslaget anderledes, end at Distriktskontoret ganske vist er i Aarhus, men man har særlige Kontorer baade i Fredericia og i en hel Række andre Byer, bl. a. Roskilde — jeg har her kun nævnt København og Fredericia —, Kontorer for Trafiksektion, Maskinsektion og Banesektion. Jeg synes, man faar et Utal af Kontorer, navnlig forstaar jeg ikke, at det paa det Sted, hvor Distriktskontoret er, skal være nødvendigt at have særlige Kontorer, maaske end ogsaa i samme Bygning som Distriktskontoret, til de Personer, som skal føre Tilsyn ude paa Linien, som det hedder. Jeg er fuldkommen enig i, at Ordningen skal være saadan, at der er bestemte Embedsmænd eller Tjenestemænd, som har deres bestemte Strækning af Banelinien at føre Til-

syn med; men jeg vil holde paa, at de efter den Ordning, som blev vedtaget her, er ansatte ved og hører ind under Distriktskontoret. Maaske for at der ikke skal gaa for megen Tid til Rejser, er det for en Dels Vedkommende nødvendigt, at de bor et andet Sted og rejser til Distriktskontoret til de fornødne Forhandlinger med Distriktschefen, men det er ikke det samme som at give dem et Kontor med Skrivere og alt, hvad dertil hører, i den By, hvor de bliver udstationeret.

Jeg vil i denne Forbindelse nævne et andet Forhold, et af dem, over hvilke der — vistnok ikke helt med Urette — blev klaget af Statsbaneudvalget, nemlig at der var for daarligt et Samarbejde mellem de forskellige Afdelinger, Trafikafdelingen, Baneafdelingen og Maskinafdelingen, som sad hver for sig og regerede. For at faa at vide, hvad f. Eks. Baneafdelingen mente om et Spørgsmaal, som var rejst under Trafikafdelingen, skulde der skrives imellem dem, og det gik undertiden Vejen om ad Generaldirektionen, saaledes at f. Eks. Trafikkredsen i Aarhus skrev ind til Generaldirektionen, og saa hørte den Bane kredsen i Aarhus, skont Sagen var kommet fra Aarhus til København. Dette var et for daarligt Samarbejde, sagde man, og derfor skulde vi have disse Distriktschefer, der skal sørge for, at der bliver Samarbejde mellem de forskellige Afdelinger. Nu skal der altsaa i Fredericia, for at holde mig til en af nævnte Pladser, være tre Afdelinger, men jeg ser ikke noget, som tyder paa, at der skal være Samarbejde mellem de tre Afdelinger. Sagerne skal ganske vist ikke gaa fra Trafikafdelingen i Fredericia ind til Generaldirektionen og derfra tilbage til Baneafdelingen i Fredericia, men de skal gaa fra Trafikafdelingen i Fredericia op til Aarhus og tilbage til Baneafdelingen, hvis man beholder samme Forretningssang, som man har haft hidtil. Maaske gør man det ikke, men hvis man ikke gør det, men godt kan ordne Samarbejdet mellem alle de Kontorer, der er i Fredericia, uagtet der intet Distriktssæde er der, saa viser det jo, at Distriktskontorerne er overflødige; man kunde godt have faaet dette Samarbejde mellem de forskellige Afdelinger paa de forskellige Steder uden at have Distriktskontorer. Det var bl. a. det, jeg var med til at foreslaa her i Folketinget, at vi ikke skulde have disse Distriktskontorer, men sige til Folk, som sidder i den samme By: I skal værs'go' tale sammen om Sagerne og ikke skrive til København, hvorfra man derefter skriver til en anden By. Jeg tror, den ny Ordning bliver en Skuffelse, man vil faa alt for meget Kontorarbejde og i alt for høj Grad drukne i Skrivelser. Og saa er det ikke

endtlig dermed. Vi ved ud fra den megen Vægt, der fra Flertallets Side og navnlig fra den højtærede Trafikministers Side blev lagt paa at faa disse Sektionskontorer, Hjælpekontorer, som de kaldes i Løven, at vi kan vente os, at vi foruden alt det, jeg har skildret her, hvis Jernbaneraadet giver sin Bemyndigelse dertil, og Rigsdagen bevilger de fornødne Penge, yderligere skal have ca. 14 Banesektionskontorer, 9—10 Trafiksektionskontorer og 4—5 Maskinsektionskontorer.

Vi faar altsaa en Mængde Kontorer, hvis det virkelig lykkes at faa Jernbaneraadet og derefter Rigsdagen til at gaa ind paa disse Kontorer foruden alle dem, som her ikke alene er foreslaaede, men som i Virkeligheden af Ministeren i Henhold til Løven er approberede. Vi faar altsaa, naar vi har prøvet en Tid med dette, et Forslag om yderligere en Række Kontorer ved Siden af de andre. Det staar i alt Fald i den nævnte Pjece, at man ikke i nærværende Forslag skal „komme nærmere ind paa Spørgsmaalet om Ønskeligheden eller Ikke-Ønskeligheden af Oprettelsen af de i Lovens § 4, 3die Stykke, omtalte Hjælpekontor . . . idet Oprettelsen af disse Hjælpekontorer efter Lovens Udtryk i hvert Fald ikke kan finde Sted allerede nu, men først senere, saafremt det har vist sig, at Udviklingen kræver det“. Hvis det nu ikke gaar, som det skal — og jeg er ængstelig for, at det vil knibe med alle de Kontorer, vi har —, vil man sige: Vi maa have flere, det er det eneste, der kan hjælpe. Jeg vil allerede nu forsvare mig imod den Anskuelse, at det skulde hjælpe, jeg tror, vi har rigeligt af Kontorer, og jeg er ked af, at man ikke i højere Grad, end Tilfældet har været, har taget Hensyn til den Ængstelse, der var for at faa for meget af Kontorer ved den ny Ordning.

Direktør Jensen-Sønderups Kritik er som man vil se et meget kraftigt Angreb paa Sektionsinddelingen. Tiden skal vise, om hans Opfattelse, der meget nær falder sammen med Organisationernes holder Stik.

Vi skal i næste Numer citere fhv. Trafikminister Thomas Larsens Tale samt gengive Talen af Trafikminister Hassing Jørgensen, der er et Svar til de forskellige Hensillinger og Anmodninger og en Imødegaelse af den fra Jensen-Sønderup fremsatte Kritik.

Betal Dit Kontingent punktfliq,

Et Lønningstillæg.

I Følge en os tilsendt Meddelelse har Fredericia Kommune vedtaget en Lønrevision for deres Tjenestemænd, der for de lavestlønnede andrager et aarligt Tillæg paa mellem 600 og 800 Kr., for de mellemliggende Lønsatser ca. 1000 Kr., og for de højestlønnede Embedsmænd 1200 Kr. aarlig.

Denne Kommune har, uanset Bekostningen, bevilget et Løntillæg, der staar i meget nær Forbindelse med Stigningerne i Livsfornødenhedernes Pris.

Lad os da haabe, at Regeringen i sine Overvejelser er naaet til et ganske anderledes Resultat end sidst, og for en Gangs Skyld giver deres Tjenestemænd, hvad de beskedent forlanger, saa at Staten ikke distanceres i for høj Grad af Landets Kommuner.

Til Afdelingsbestyrelserne.

For at undgaa Standsning i Forsendelsen af Medlemsbladet, bedes Afdelingsformændene, i Henhold til Forretningsordenen, i betimelig Tid, men senest inden 15. December, tilstille Redaktøren en fuldstændig Fortegnelse over Afdelingens Medlemmer med nøjagtig Adresse. — Afdelinger, der omfatter flere Depoter (Byer) bedes opføre disse hver for sig. De københavnske Afdelinger bedes ordne Listerne postdistriktsvis.

Ansæt som Lokomotivfyrbødere er Ekstrahaandværkerne:

J. M. Andersen, Vk. Ng.,	i Ringkøbing
C. A. M. S. Bjarnested, Fredericia,	i Esbjerg.
C. A. Rasmussen, Vk. Ng.,	i Struer.
C. S. J. Jensen, Kbhvn. G.,	i Kbhvn.

Forflyttede efter Ansøgning er:

Lokfører J. A. Nielsen, Fredericia, til Frederikshavn.
Lokfyrbøder J. C. Jacobsen, Skelskør, til Odense.
— K. R. Jensen, Kbhvn. G. til Korsør.
— P. A. Pedersen, Esbjerg, til Kbhvn. G.

Generaldirektøren har overfor Lokomotivførere L. O. A. H. Petersen og Lokomotivfyrbøderne H. O. Jensen og N. P. Jørgensen udtalt sin Paaskønnelse for Agtpaagivenhed og god Konduite under Tjenestens Udførelse samt endvidere tilstaaet sidstnævnte en Belønning.

Til Medlemslisten.

Overført fra „D. S. og M. F.“
er Aspiranterne:

J. S. Arslev, Th. P. Jørgensen, R. S. Børgesen Kh. Gb. H. Jensen, Viborg, J. H. Pedersen, Fredericia.

Optaget i „D. L. F.“

J. Chr. Astrup, Skanderborg.

RETTELSE.

D. L. T. Nr. 21, Side 266 staar som Overskrift „Improviseret Oliefyldning under Kedler“, skal være Oliefyring.

*Til gensidig Fordel og Støtte anbefales d'Herrer
Medlemmer udelukkende at anvende*

D. D. P. A.'s PETROLEUM

der er ubestridt den bedste der findes.

☘ ☘ Støt de Averterende. ☘ ☘

J. C. Andreasen & Søn's Skræderforretning

Regnfrakker for Damer og Herrer. Telf. Byen 5010 y.

Udgaar 2 Gange maanedlig. **Redaktion og Ekspedition:** Vesterbrogade 98 a², Kjøbenhavn B. Tlf. Vester 2895 v.
Abonnementspris: 2 Kr. 50 Øre aarlig. Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Annonce-Ekspeditioner: { For Kjøbenhavn: **C. Hansen**, Sommerstedgade 22³, Telefon Vester 4011.
{ For Provinsen: **L. Rasmussen**, Hans Tausensgade 14, Odense. Telefon 228 8.

Godt økonomisk Nyt!

Klingry Sæbespaaner.

Den mest økonomisk og letteste Maade at bruge Husholdnings-sæbe paa. **Faas overalt.**

Samtlige Næringsmidler for
= **Sukkersyge.** =
„SANA“ Skindergade 28,
København.
Tlf. 5650. Forsendes overalt.

Frederiksborggade 29²